

Er ref/dnr: Fi2024/02289

Vårt dnr: 2024/0044

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen,
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter
Helena Löwdell

Stockholm 27 januari 2025

Yttrande över Promemorian Förändrade skattesubventioner för solceller och mikroproduktion av el samt utvidgad mottagningsplikt för elleverantörer

Sammanfattning

- Naturskyddsföreningen avstyrker förslaget, eftersom det missgynnar den mest hållbara formen av solel, är för abrupt genomfört och inte hänger samman med andra delar av regeringens energipolitik.
- Privatpersoner som vill bidra till energiomställningen förtjänar långsiktighet och förutsägbarhet i de ekonomiska förutsättningarna för deras investeringar.
- Regeringen behöver beakta samspelet mellan skattereduktionen och elskatt, nätavgift med mera.
- Ryckiga beslut om stödsystem till mikroproduktion skadar en för omställningen viktig bransch.

Specifika synpunkter

Takmonterade solceller ger den mest hållbara solelen

Utbyggnaden av förnybar elproduktion kantas av målkonflikter. Markbaserad storskalig solkraft är oftast den mest lönsamma formen av solenergi, men kan exempelvis stå i konflikt med matproduktion, ekosystemfunktioner såsom kolbindning eller naturbevarande. Därför behöver solenergi som kan integreras med befintlig infrastruktur främjas. Takmonterade solceller är det mest självklara exemplet på solenergi som kan byggas ut i redan konstgjorda områden, vilket framgår i Naturskyddsföreningens lokaliseringshierarki.¹

I oktober 2024 har Energimyndigheten återigen slagit fast att "solcellsanläggningar på tak har en fördel eftersom ny mark inte behöver tas i anspråk, att etablering av elproduktion sker i nära anslutning till där behovet finns, samt att befintlig infrastruktur ger förutsättningar för elnätsanslutning."² Den verkliga potentialen för takmonterade solpaneler i Sverige är svårbedömd, men den är emellertid fortfarande

¹ [Positionspapper om solenergi - Naturskyddsföreningen](#)

² [Potentiella områden för fossilfri energi \(2024:22\) | Energimyndigheten](#)

mycket underutnyttjad.³ Energimyndigheten skrev därför att "byggnader innanför och utanför detaljplanerade områden skulle vara lämpliga för utpekande av accelerationsområden" för utbyggnaden av förnybar elproduktion enligt artikel 15 i förnybartdirektivet (RED).⁴

Naturskyddsföreningen anser därför att takmonterade solceller bör främjas och att någon form av incitament bör finnas.

Osammanhängande och icke-teknikneutral energipolitik

Slopandet av skattereduktionen och minskningen av det gröna avdraget är osammanhängande med resten av regeringens uttalade energipolitik. Regeringens planeringsmål understryker vikten av att bygga ut fossilfri elproduktion, samtidigt som teknikneutralitet framställs som en grundläggande premiss för den nya energipolitikens långsiktiga inriktning.⁵ Formuleringen i förslaget vars "effekter på fossila koldioxidutsläpp bedöms vara mycket små, eftersom Sveriges fossilbaserade elproduktion endast utgör omkring 2 procent av den totala elproduktionen" motsäger målet om fossilfrihet. Om samma resonemang skulle tillämpas om kärnkraft, borde regeringen inte föreslå att nya reaktorer subventioneras.

Förslagen i promemorian Fi2024/02289 är överraskande, eftersom de kommer under remissrundan för Promemorian om Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft, där ett dubbelriktat finansiellt differenskontrakt föreslås med ett lösenpris på 80 öre/kWh och en löptid på 40 år.⁶ Detta stämmer inte överens med motiveringen av det föreslagna slopandet, som lyder att styrmedlet "ger ekonomiska incitament för inmatning på elnätet oavsett om elen efterfrågas eller inte. Detta leder tidvis till att mer el produceras än vad som är samhällsekonomiskt motiverat."

Solkraft är det fossilfria kraftslag som kan byggas ut snabbast och med minst målkonflikter. Därför anser Naturskyddsföreningen att solenergi ska få en tydligare plats i en mer ambitiös energipolitik.

Ett förbisett samspel mellan skattereduktion och energiskatt med mera

Skattereduktionen utjämnar idag prisskillnaden mellan egenkonsumerad el och el som villaägare köper tillbaka från nätet. När villaägare agerar som "prosument" (producenter och konsument) betalar de elskatt, moms och nätavgift för den el de återköper. Därför borde följande förväntade utvecklingar ha beaktats i förslaget:

- Nätavgifter kommer att förändras inom några år eftersom effektagifter ska vara på plats senast 2027 enligt Energimarknadsinspektionen.⁷
- På längre sikt kommer elskatten att påverkas av eventuella prissäkringsavtal för ny kärnkraft.

³ [Positionspapper om solenergi \(2024\) - Naturskyddsföreningen](#)

⁴ [Direktivet om främjande av energi från förnybara energikällor \(EU\) 2023/2413](#)

⁵ [Energipolitikens långsiktiga inriktning \(Betänkande 2023/24:NU14 Näringsutskottet\) | Sveriges riksdag](#)

⁶ [Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft - Regeringen.se](#)

⁷ [Effekttariffer \(effektavgift\) - Energimarknadsinspektionen](#)

- Avdraget för grön teknik som riktas till lagringssystem blir viktigare för husägare som investerar i solceller. Om skattereduktionen för solceller slopas behöver det gröna avdraget behållas för att solcellsägarna ska kunna öka sin egenförbrukning.

Därutöver ser Naturskyddsföreningen behov av att omforma den nuvarande elskatten för att gynna effektivisering och flexibilitet, vilket kommer att ytterligare påverka förutsättningar för ”prosumenter”:

- Dagens elskatt missgynnar flexibilitet, eftersom den försvagar prissignalen som når elkunderna. En dynamisk elskatt (dvs. en skatt som följer spotpriset⁸) skulle förmodligen bli låg när solen skiner som mest och elkunderna skulle inte behöva betala över en halv krona för att köpa tillbaka elen som de matade in i elnätet ibland bara några sekunder innan de konsumerar den.
- För att främja en rättvis energiomställning som bygger på energieffektivisering har Naturskyddsföreningen föreslagit en progressiv elskatt.⁹

Naturskyddsföreningen anser att förslaget visar ett för snävt perspektiv och att ett bredare paket av åtgärder behövs där översyn av energiskatt, nätavgift, skattereduktionen till mikroproduktion, eller liknande stödsystemet, och avdrag för andra gröna tekniker, utformas på ett konsekvent sätt.

Skadlig ryckighet

Många villaägare vill vara delaktiga i energiomställningen och har därför valt att satsa på solceller. För dessa investerare, men också för branschen, är långsiktighet i ekonomiska förutsättningar helt avgörande. Det är lika svårt för villaägare som för kärnkraftsbolag att basera sina kalkyler på oförutsägbare och ryckig energipolitik, vilket det abrupta slopandet av skattereduktionen är ett exempel på. Att förändra de ekonomiska förutsättningarna så drastiskt och så snabbt går dessutom tvärt emot syftet med RED att främja egenproduktion.

I enlighet med Art. 10.3.d i direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) ska solenergikravet börja gälla för nya bostadshus senast den 31 december 2029, vilket innebär att solenergi då måste installeras på byggnader.¹⁰ Enligt punkt 5 i samma direktiv ska dessutom medlemsstaterna inrätta ett ramverk som tillhandahåller bl.a. ”finansiella åtgärder som krävs för att stödja utbyggnaden av solenergi i byggnader”. Att slopa befintligt stöd några år innan solenergikravet införs ger en skadlig ryckighet för branschen. Naturskyddsföreningen tycker att regeringen bör tänka om och förbereda en mjuk övergång till ett annat, mer ändamålsenligt och långsiktigt, stödsystem.

Detta remissvar har utarbetats av Antoine Baudoin, sakkunnig energi vid rikskansliet.

⁸ [Effektiv användning av energi, effekt och resurser](#) - Energimyndigheten

⁹ [Rättvis klimatomställning i praktiken - Naturskyddsföreningen](#)

¹⁰ [Direktivet om byggnaders energiprestanda \(EU\) 2024/1275](#)

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

David Kihlberg
chef för klimat och juridik

Kristina Östman
Enhetschef klimat